

افزایش نرخ سود سپرده‌ها و تسهیلات بانکی

وزیر اقتصاد و دارایی از موافقت رئیس جمهوری با مصوبه اخیر شورای پول و اعتبار و افزایش نرخ سود سپرده‌های بانکی خبر داد.

وزیر اقتصاد خبر داد

افزایش نرخ سود سپرده‌ها و تسهیلات بانکی

بهمنی: ارز بزودی تک‌نرخ می‌شود

وزیر اقتصاد و دارایی از موافقت رئیس جمهوری با مصوبه اخیر شورای پول و اعتبار و افزایش نرخ سود سپرده‌های بانکی خبر داد.

به گزارش خبرنگار اطلاعات، سید شمس‌الدین حسینی، وزیر امور اقتصادی و دارایی روز گذشته در حاشیه جلسه هیأت وزیران در جمع خبرنگاران با اشاره به مصوبه اخیر شورای پول و اعتبار درباره اصلاح نرخ سود سپرده‌های بانکی، افزود: این مصوبه مورد تایید رئیس جمهوری قرار گرفته و به محض ابلاغ آن توسط رئیس کل بانک مرکزی در چند روز آینده اجرایی می‌شود و بانک‌ها باید آن را ملاک عمل قرار دهند.

وی در پاسخ به این پرسش که چرا این مصوبه تاکنون اجرایی نشده است، گفت: بیم آن وجود داشت که برخی بانک‌ها در سود تسهیلات اجحاف کنند.

وزیر امور اقتصادی و دارایی، گفت: نرخ سود علی‌الحسابی حدود 21 درصد برای تسهیلات اعمال می‌شود و این که در عمل چه شود به عملیات بانکداری بدون ربا و واقعیات و فعالیت‌هایی که صورت می‌گیرد، برمی‌گردد. سود قطعی پس از پایان سال حساب می‌شود.

به گفته وی سود سپرده‌ها حدود سه درصد افزایش می‌یابد.

حسینی تاکید کرد: مصوبه شورای پول و اعتبار عیناً اجرا می‌شود و هم‌نرخ سود سپرده‌ها و هم نرخ سود تسهیلات رشد خواهند داشت.

وزیر اقتصاد در پاسخ به پرسشی درباره چگونگی کنترل نرخ دلار، با بیان این که اجازه نمی‌دهیم برخی با نرخ‌گذاری‌های تصنعی، مبادلات ما را به هم بزنند، گفت: در سال‌های گذشته همیشه بانک مرکزی کمتر از میزان واردات ارز می‌فروخت یعنی بخشی از واردات از محل ارزهای صادراتی تامین می‌شد در حالی که امسال تنها سالی است که بانک مرکزی بیشتر از واردات کشور ارز فروخته است لذا ما مشکل کمبود ارز

نداریم. وی با اشاره به این که تمامی کالاهایی که وارد کشور شده است بر اساس نرخ است که بانک مرکزی عرضه کرده است، تاکید کرد: دلیلی ندارد برخی با نرخ‌گذاری‌های تصنعی بازار را بهم بزنند.

وی با بیان این که امسال بهترین شرایط ارزی را در کشور داریم و نه تنها از باب ذخایر نگرانی نداریم که مازاد درآمد هم داریم، پیش بینی کرد که امسال 130 میلیارد دلار درآمد ارزی داشته باشیم و 40 میلیارد دلار هم به ذخایر کشور اضافه شود. حسینی تصریح کرد: تمامی نیازهای ارزی کشور از کالا و خدمات با نرخ رسمی تامین می‌شود و شبکه بانکی ارز مورد نیاز واردکنندگان، صنعت‌گران، بازرگانان و مسافران را به نرخ رسمی تامین می‌کند. وی با بیان این که عده‌ای به دنبال ایجاد جو کاذب روانی در بازار هستند و اقدام به احتکار ارز و سکه کرده‌اند، تاکید کرد: بانک مرکزی از ذخایر کافی برخوردار و موظف و مکلف به عرضه ارز مورد نیاز همه بخش‌ها به میزان کافی است.

وزیر اقتصاد درباره ورود ارزهای تقلبی به بازار، با بیان این که اخباری در این زمینه رسیده و نمونه‌هایی نیز مشاهده شده است، به هموطنان توصیه کرد مبادلات ارز و سکه را از طریق شبکه رسمی کشور انجام دهند تا دچار ضرر و زیان نشوند.

بهمنی: ارز بزودی تک‌نرخ می‌شود

رئیس کل بانک مرکزی اعلام کرد که به زودی ارز تک‌نرخ می‌شود.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دولت، بهمنی با تاکید بر این که ارز برای مسافران، دانشجویان و بیماران با یک نرخ مناسب عرضه می‌شود، افزود: با این تصمیم دیگر نیازی نیست افراد ارز را با نرخ بالا در بازار ارز تهیه کنند، مگر آنکه بخواهند ارز را ذخیره کنند و

دولت برای ذخیره کردن ارز نمی‌دهد.

وی با اعلام این که براین اساس ارز به هر میزان برای مصارف مختلف در اختیار متقاضیان قرار می‌گیرد، ادامه داد: برای کالاهای مورد نیاز کشور هر میزان ارز لازم باشد، در اختیار واردکنندگان و تولیدکنندگان قرار می‌گیرد.

وی درباره سکه گفت: تا رسیدن بازار به تعادل، هر میزان سکه مورد نیاز هموطنان باشد به گونه‌ای که خریداران ضرر نکنند و سکه به قیمت واقعی برسد، با ساز و کارهای پیش‌بینی شده به متقاضیان واگذار می‌شود و هنگام رسیدن به تعادل تحویل سکه به روز خواهد شد. بهمنی درباره ارز مسافرتی برای مسافران نروزی هم گفت: هیچ مشکلی برای تامین ارز مسافران در ایام نوروز نخواهیم داشت و ارز مسافرتی باید به قیمت پایین‌تری برسد.

رئیس کل بانک مرکزی همچنین اعلام کرد: تعیین نرخ سود سپرده‌ها به بانک‌ها واگذار شده است که حداقل آن معادل نرخ تورم است و در همه بانک‌های دولتی و خصوصی و موسسات مالی و اعتباری قابل اجراست.

جلسه ویژه بررسی مسائل بانکی

جلسه هفتمین جلسه هم‌اندیشی رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران با مدیران عامل و اعضای هیأت مدیره بانک‌های دولتی و خصوصی با محوریت &#171؛ طلا، ارز و مجموعه سیاستی و نظارتی» در بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران برگزار شد. به گزارش روابط عمومی بانک مرکزی دکتر بهمنی با اشاره به حساس بودن شرایط کنونی کشور و لزوم همکاری بانک‌ها و موسسات اعتباری برای عبور از این شرایط اظهار کرد: متأسفانه در این برهه، مشکلاتی به وجود آمده است اما بانک مرکزی با تمامی توان و همیاری بانک‌ها قطعاً با قدرت از این مرحله گذر خواهد کرد.

وی درباره ارزی که توسط بانک‌ها به صرافی‌ها تخصیص داده می‌شود، بیان داشت: بانک‌ها اگر ارزی به صرافی‌ها اختصاص دادند، باید کنترل کنند این ارز برای چه منظوری به کار گرفته می‌شود و مشخص کنند که در چه بخشی مورد استفاده قرار می‌گیرد. رئیس شورای پول و اعتبار با انتقاد از نبود سیستم یکپارچه اطلاعات اعتباری بانک‌ها، اظهار داشت: بانک‌ها و موسسات اعتباری باید سریعاً با تشکیل یک کارگروه در این مورد اقدامات لازم را در دستور کار خود قرار دهند. وی ضمن پیشنهاد تشکیل &#171؛ تیم‌های وصول مطالبات در سطح استان‌ها» خاطرنشان کرد: این تیم می‌تواند با تعیین یک سقف معین مبادرت به اخذ مطالبات بانک‌ها کند و با این عمل قطعاً فرآیند وصول مطالبات تسریع خواهد شد.

دکتر بهمنی ضمن تأکید بر کنترل گشایش اعتبارات توسط بانک‌ها بیان داشت: تمامی بانک‌ها باید با ثبت صورتی گشایش اعتبارات به شدت برخورد که البته با ابلاغ دستورالعمل LC داخلی توسط بانک مرکزی به بانک‌ها کمک شایانی در این زمینه شده است. رئیس کل بانک مرکزی بر اجرای دقیق و کامل مجموعه سیاست‌های پولی، اعتباری و نظارتی نظام بانکی کشور تأکید کرد و خواستار همکاری بانک‌ها برای کنترل بازار سکه و ارز از التهابات شد.

لازم به یادآوری است در این جلسه دکتر بهمنی ضمن تشریح بسته سیاستی و نظارتی نظام بانکی کشور رسماً آن را به بانک‌ها ابلاغ کرد.

متن سیاست‌های پولی، اعتباری و نظارتی نظام بانکی کشور به این شرح است:

– تعیین نرخ سود علی‌الحساب سالانه سپرده‌های مدت‌دار بانکی و اوراق گواهی سپرده عام و خاص در طول دوره سپرده‌گذاری در اختیار بانک‌ها خواهد بود. همچنین مؤسسات اعتباری موظفند نرخ سود قطعی سپرده‌های بانکی را در قالب عقود اسلامی و براساس سودآوری، در پایان دوره پس از حسابرسی عملیات مالی آنها و قبل از برگزاری مجمع و تأیید آن توسط بانک مرکزی تعیین و تسویه کنند.

– نرخ حق‌الوکاله می‌تواند برای مؤسسات اعتباری و برحسب سپرده‌های مختلف (کوتاه مدت و بلند مدت) متفاوت باشد ولی نباید از 2/5 درصد بیشتر باشد. مؤسسات اعتباری باید نرخ حق‌الوکاله را پس از تصویب هیأت مدیره، در ابتدای سال از طریق روزنامه‌های کثیرالانتشار به اطلاع عموم برسانند.

– در این بسته آمده است به بانک مرکزی اجازه داده می‌شود برای اجرای سیاست‌های پولی تا سقف مورد تأیید رئیس کل بانک مرکزی، اوراق مشارکت و انواع صکوک اسلامی منتشر کند. سررسید، نرخ صکوک و نرخ سود علی‌الحساب اوراق مشارکت بانک مرکزی و سایر شرایط این اوراق با صلاحدید رئیس کل بانک مرکزی تعیین خواهد شد.

– نرخ سود علی‌الحساب اوراق مشارکت شرکت‌های دولتی و غیردولتی و شهرداری‌ها متناسب با سود انتظاری حاصل از طرح‌های موضوع سرمایه‌گذاری و در مقاطع سه ماهه پرداخت شود. حداکثر نرخ سود علی‌الحساب این اوراق معادل 20 درصد تعیین می‌شود و بازخرید قبل از سررسید اوراق مذکور توسط بانک عامل امکان‌پذیر خواهد بود. نرخ سود بازخرید اوراق مذکور تا یک سال از زمان انتشار معادل 18 درصد و پس از آن (یک سال و بیشتر) مشمول 0/5 واحد درصد جریمه نسبت به نرخ سود علی‌الحساب خواهد بود. لازم است سود قطعی حاصله پس از دوره مشارکت وفق مقررات موجود به دارنده اوراق پرداخت شود. معامله دست دوم اوراق مشارکت در بانک‌ها و بورس اوراق بهادار امکان‌پذیر خواهد بود. حداکثر معادل 10 درصد ارزش کل اوراق مشارکت فروش رفته از محل منابع داخلی ناشر جهت امر بازخریدی نزد بانک عامل (به عنوان شخص ثالث) تودیع می‌گردد.

سقف قابل انتشار اوراق مشارکت (موضوع بانک‌ها، شهرداری‌ها و دولتی‌ها) دارای مجوز بانک مرکزی در سال 1391 به میزان 70 هزار میلیارد ریال خواهد بود. سقف انتشار اوراق مشارکت موضوع تبصره ذیل ماده چهار قانون نحوه انتشار اوراق مشارکت برای اوراق منتشره با مجوز سازمان بورس اوراق بهادار هم در سال 1391 به میزان 70 هزار میلیارد ریال تعیین می‌شود. تعیین سقف برای سال‌های آتی در اختیار رئیس کل بانک مرکزی است.

سقف‌های تعیین شده برای انتشار اوراق مشارکت در مجموعه سیاست‌های پولی، اعتباری و نظارتی نظام بانکی کشور در سال 1390 مشمول مقررات این مجموعه از تاریخ تصویب خواهد بود.

در خصوص اجرای ماده 83، بند ب ماده 97 و بند ف ماده 224 قانون برنامه پنجم توسعه، بانک مرکزی همچنین مکلف به تهیه دستورالعمل اجرایی صکوک (ریالی و ارزی) برای تامین مالی شرکت‌های دولتی، شهرداری‌ها و موسسات مالی و اعتباری است. نرخ صکوک منتشره با مجوز بانک مرکزی، متناسب با ارزش دارایی پایه صکوک و سررسید اوراق از سوی بانک مرکزی تعیین می‌شود. بازخرید و معامله دسته دوم این اوراق تابع شرایط تبصره‌های یک و دو ماده پنج خواهد بود. نرخ صکوک منتشره در بازار پول هم که با مجوز سازمان بورس اوراق بهادار صادر می‌شود یا دارای ضمانت موسسات اعتباری است با هماهنگی بانک مرکزی تعیین می‌شود.

در این سیاست‌های پولی و اعتباری همچنین گفته شده است نسبت سپرده قانونی مؤسسات اعتباری (به استثنای بانک‌های تخصصی) برای سپرده‌های مختلف به شرح زیر تعیین می‌شود. نسبت سپرده قانونی سپرده‌های مختلف بانک‌های تخصصی معادل رقم سال قبل تعیین می‌شود که عبارت است از:

قرض‌الحسنه پس‌انداز 10 درصد، سپرده‌های دیداری، سپرده‌های نقدي اعتبارات اسنادی ضمانت‌نامه‌های بانکی و سایر 17 درصد، سپرده‌های سرمایه‌گذاری کوتاه مدت 15/5 درصد، سپرده‌های سرمایه‌گذاری یک ساله 15 درصد، سپرده‌های سرمایه‌گذاری دو و سه ساله 11 درصد، سپرده‌های سرمایه‌گذاری چهارساله 10 درصد و سپرده‌های سرمایه‌گذاری پنج ساله 10 درصد. تمامی نهادهای فعال در بازار غیرمتشکل پولی که به عملیات سپرده‌گیری مبادرت می‌کنند، موظفند با تشخیص بانک مرکزی و با لحن دستورالعمل صندوق‌های قرض‌الحسنه، نسبت به تودیع سپرده قانونی مطابق با مفاد این ماده اقدام کنند. براین اساس نرخ سود عقود غیرمشارکتی تا سررسید دو سال معادل 14 درصد و برای سررسید بیشتر از دو سال معادل 15 درصد تعیین می‌شود. دامنه نرخ سود مورد انتظار عقود مشارکتی پس از اتمام پروژه و بر مبنای عملکرد واقعی پروژه تعیین می‌شود. ضمناً استفاده از عقود مشارکتی تقسیمی ممنوع است. موسسات اعتباری باید حداقل 20 درصد از منابع غیر قرض‌الحسنه خود را به تسهیلات عقود غیرمشارکتی اختصاص دهند. همچنین نرخ سود تسهیلات فروش اقساطی خرید مسکن معادل 13 درصد خواهد بود.

– نرخ سود تسهیلات مسکن مهر هم در خصوص قراردادهای جدید برای دوره احداث در قالب عقود اسلامی معادل 11 درصد و برای فروش اقساطی پس از احداث معادل 12 درصد تعیین می‌شود.

در صورت تسویه تسهیلات عقود غیرمشارکتی قبل از سررسید تعیین شده در قرارداد و در جهت حفظ حقوق مشتری، مؤسسات اعتباری و شرکت‌های لیزینگ موظف هستند نسبت به مدت زودپرداخت توسط مشتری، حداقل 90 درصد سود مستتر در اقساط زودپرداخت را به عنوان پاداش به مشتری برگشت دهند. تسهیلات مسکن از این قاعده تبعیت نکرده و به ازای هر قسط زودپرداخت، موسسه اعتباری صرفاً می‌تواند 5000 ریال کارمزد دریافت کند و بایستی سود مستتر در اقساط زودپرداخت را تماماً به مشتری مسترد کند.

همچنین سود تسهیلات عقود غیر مشارکتی همانند سود علی‌الحساب سپرده‌های بانکی و براساس فرمول ارایه شده در بخشنامه مورخ 1386/4/18 بانک مرکزی محاسبه و اعمال می‌شود. براساس سود دریافتی تسهیلات عقود غیر مشارکتی و سود علی‌الحساب دریافتی عقود مشارکتی توسط موسسات اعتباری براساس فرمول نرخ ساده (غیر مرکب) محاسبه و دریافت می‌شود. حداکثر نرخ سود تسهیلات پرداختی توسط مؤسسات لیزینگ بانکی و غیربانکی مطابق نرخ سود عقود غیر مشارکتی مندرج در ماده 9 تعیین می‌شود.

دریافت نرخ‌های سود نهایی بالاتر از مشتریان تحت هر عنوانی از قبیل کارمزد و نظایر آن از سوی این موسسات ممنوع است.

در بخش سیاست‌های اعتباری همچنین آمده است: موسسات اعتباری مکلفند اعطای تسهیلات به بخش‌های تولیدی و اشتغال‌زا را در اولویت قرار دهند. ضمناً توصیه می‌شود موسسات اعتباری در افزایش مانده تسهیلات خود نسبت‌های تعیین شده را رعایت کنند. کشاورزی و آب 20 درصد، صنعت و معدن 37 درصد، مسکن و ساختمان 25 درصد، صادرات و زیرساخت‌های بازرگانی 10 درصد، بازرگانی، خدمات و متفرقه 8 درصد.

بانک‌های تخصصی باید حداقل 90 درصد تسهیلات خود را در خصوص رسالت اصلی خویش، اعطا کنند. آن دسته از موسسات اعتباری که نسبت‌های فوق را رعایت کنند بنا به تشخیص بانک مرکزی و متناسب با جهت‌گیری خود، از تخفیف نسبت سپرده قانونی و سایر مشوق‌های بانک مرکزی برخوردار خواهند شد.

دستگاه‌های اجرایی ذیربط با همکاری معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی و پس از هماهنگی با بانک مرکزی می‌توانند با استفاده از ابزارهای تشویقی از قبیل وجوه اداره شده یا پرداخت یارانه سود به تسهیلات اعطایی، در جهت تحقق سهم‌های بخشی فوق اقدام کنند.

مؤسسات اعتباری می‌توانند در صورت احراز نیاز متقاضی و اخذ تضمین کافی، تسهیلات به شرح ذیل را در چارچوب قانون عملیات بانکی بدون ربا اعطا کنند.

الف - خرید کالاها و خدمات ضروری از قبیل کالاهای مصرفی بادوام نو و دست اول از محل تولیدات داخلی و هزینه تحصیل، ودیعه مسکن و سایر نیازهای ضروری مشابه حداکثر تا مبلغ 40 میلیون ریال.

ب - تسهیلات جعاله تعمیر مسکن حداکثر تا مبلغ 50 میلیون ریال.

ج - تسهیلات خرید خودرو سواری به میزان 70 میلیون ریال و حداکثر معادل 80 درصد بهای خودرو.

د - تسهیلات خرید خودرو جایگزین وانت و تاکسی فرسوده، به میزان 100 میلیون ریال و حداکثر معادل 80 درصد بهای خودرو.

پرداخت تسهیلات برای خرید واحدهای مسکونی اعم از عرصه و اعیان توسط مؤسسات اعتباری و شرکت‌های تابعه آنها از جمله شرکت‌های لیزینگ (به استثنای بانک مسکن و موارد خاص مصوب شورای پول و اعتبار و شورای مسکن) ممنوع است. سقف تسهیلات خرید مسکن بانک برای متقاضیانی که سپرده‌گذاری کرده‌اند، براساس ضوابطی که بانک مسکن به تایید بانک مرکزی می‌رساند، معادل 250 میلیون ریال تعیین می‌شود. همچنین سقف تسهیلات اعطایی برای احداث واحدهای مسکن مهر معادل 200 میلیون ریال تعیین می‌شود. این سقف برای آن دسته از واحدهای مسکن مهر که از فن‌آوری ساخت نیمه صنعتی و صنعتی استفاده می‌کنند. به ترتیب معادل 220 و 250 میلیون ریال تعیین می‌شود. اعطای تسهیلات مسکن مهر فقط برای واحدهای مسکونی که در قالب طرح مسکن مهر ساخته و عرضه شده‌اند، موضوعیت دارد و سایر واحدهای مسکونی مشمول این نوع تسهیلات نمی‌شوند.

این بسته سیاسی همچنین اعلام می‌کند: پرداخت قرض‌الحسنه در چارچوب دستورالعمل اجرایی قرض‌الحسنه اعطایی مؤسسات اعتباری برای رفع نیازهای ضروری مردم از قبیل درمان، در سقف 20 میلیون ریال، ازدواج به ازای هر نفر 30 میلیون ریال (زوج و زوجه جمعاً 60 میلیون ریال) تسهیلات اشتغال‌زایی و توأمندسازی افراد تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) به ازای هر نفر معرفی شده تا 100 میلیون ریال، قابل انجام است. بانک‌های دولتی مکلف و بانک‌های غیر دولتی مجاز هستند تضمین معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی یا تضمین دولت را پس از موافقت بانک مرکزی به عنوان وثیقه برای اعطای تسهیلات به شرکت‌های دولتی به منظور خرید کالاهای اساسی و یارانه‌ای و مباشرت در تنظیم بازار، مورد تاکید قرار دهند.

در خصوص اجرای قانون هدفمندسازی یارانه‌ها، دستگاه‌های متولی بخش‌های اقتصادی می‌توانند از طریق تخصیص وجود اداره شده و تلفیق آن با منابع داخلی مؤسسات اعتباری در چارچوب قراردادهای عاملیت در جهت اعطای تسهیلات به طرح‌های مرتبط با تغییر فن‌آوری تولید، اصلاح الگوی مصرف آب و انرژی، سرمایه در گردش و تکمیل طرح‌های نیمه تمام و سرمایه‌گذاری در طرح‌های مرتبط با انرژی‌های تجدید پذیر، اقدام کنند. در بخش سیاست‌های نظارتی این شعبه آمده است: مؤسسات اعتباری در صورت تصویب هیات مدیره خود می‌توانند نسبت به بخشش وجه‌التزام تاخیر تأدیه دین مشتریان، حداکثر به میزان مابه‌التفاوت نرخ وجه التزام تاخیر تأدیه دین مندرج در قرارداد مربوط و نرخ سود تسهیلات اعطایی، طبق ضوابط شورای پول و اعتبار اقدام کنند. در مواردی که بدهی معوق تعیین تکلیف و تقسیط می‌شود، بخشش وجه التزام تاخیر تأدیه دین پس از پرداخت اقساط و تسویه کامل بدهی امکان‌پذیر است. بدیهی است چنانچه مشتری در بازپرداخت اقساط قصور کند، مشمول بخشش مذکور نمی‌شود. اختیارات هیات مدیره

مؤسسات اعتباري موضوع ماده 28 قانون بودجه سال 1390 کل کشور، تا پایان سال 1390 نافذ خواهد بود. مجموع تسهیلات و تعهدات به هر ذي نفع واحد براي واحدهاي توليدي و غيرتوليدي به ترتيب معادل 15 و 5 درصد سرمايه پايه موسسه اعتباري تعيين مي شود. اعطاي تسهیلات خارج از سقفهاي اشاره شده، منوط به کسب موافقت بانک مرکزي خواهد بود.

مؤسسات اعتباري موظفند ترتيبی اتخاذ کنند که مجموع تسهیلات و تعهدات به هر ذي نفع واحد براي اشخاص حقوقي از 10 برابر سرمايه پرداختي ثبتي و براي اشخاص حقيقي از 30 ميليارد ريال تجاوز نکند، اعطاي تسهیلات بيش از سقف فوق منوط به مجوز بانک مرکزي خواهد بود.

سقف مانده تسهیلات سرمايه در گردش اعطايي به اشخاص حقوقي از سوي مؤسسات اعتباري مختلف کشور، تا 60 درصد بالاترين ميزان فروش هر دوره، مندرج در صورتهاي مالي حسابري شده در طول سه سال گذشته تعيين مي شود. در خصوص اشخاص حقوقي جديد و اشخاص حقوقي که طرح توسعه اي اجرا کرده اند، براي سال اول فعاليت، نسبت مزبور بر اساس پيش بيني فروش محاسبه خواهد شد. قراردادهاي صادراتي از اين محدوديت مستثني هستند و حداکثر نسبت مذکور به تشخيص موسسه اعتباري عامل تعيين خواهد شد.

مؤسسات اعتباري مکلف به اعتبارسنجي مشتريان خود هستند و بايد در اعتبارسنجي مشتريان خود گواهي انجام ترتيب پرداخت ماليات را اخذ کنند. در اعتبارسنجي اشخاص حقوقي علاوه بر اخذ گواهي مالياتي، اخذ صورت مالي الزامي است و پرداخت تسهیلات بيش از 10 ميليارد ريال منوط به ارايه صورتهاي مالي حسابري شده است. ضمناً گواهي مطالبات از دستگاههاي دولتي هم به عنوان دارايي در اعتبارسنجي مشتريان منظور خواهد شد.

اعطاي تسهیلات مؤسسات اعتباري به شرکتهاي تابعه (به صورت مستقيم و غيرمستقيم) با تاييد کميسيون اعتباري بانک مرکزي و تاييد رئيس کل بانک مرکزي مقدور خواهد بود.

فعاليت شرکتهای، مؤسسات اعتباري، بنگاهها، سازمانها و صندوقهايي که عمليات پولي و بانكي و اعتباري انجام مي دهند، صرفاً بر اساس مجوز و در محدوده ضوابط و مقررات بانک مرکزي مجاز است. بانک مرکزي به عنوان مقام ناظر بر مؤسسات اعتباري و تعاونيهاي اعتبار، شرکتهاي ليزينگ، صرافيها و صندوقهاي قرض الحسنه، بر چگونگي فعاليت و نيز حسن اجراي مقررات ابلاغي به آنها نظارت مي نمايد.

مؤسسات اعتباري مي توانند در ارايه تسهیلات، اعتبارات و ساير خدمات بانكي، شرکتهاي پذيرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، بورس کالاي ايران يا فرابورس ايران را با توجه به ميزان نقدشوندگي و شفافيت در اولويت قرار دهند.

مؤسسات اعتباري موظفند ليست مشتريان بدحساب و خوش حساب خود را به طور مستمر به بانک مرکزي اعلام کنند، بانک مرکزي موظف است بر اساس اطلاعات دريافتي از مؤسسات اعتباري با ايجاد بانک اطلاعاتي از مشتريان محروم از خدمات بانكي و موارد محروميت، موضوع را مستمراً به مؤسسات اعتباري اعلام کند.

مؤسسات اعتباري موظفند قانون مبارزه با پولشويي، آيين نامه اجرائي و دستورالعملهاي ابلاغي آن را اجرا کنند. هيأت مديره مؤسسات اعتباري موظف به نظارت بر حسن اجراي اين امر هستند.

بانک مرکزي همچنين نسبت به استقرار کامل نظام مديريت امنيت دادههاي (نماد) بانكي و پايگاه جامع اطلاعات جامع هويتي به منظور ايجاد هويت ديجيتالي براي مشتريان، کارکنان و سامانههاي بانكي تا پايان شهريور سال 1391 اقدام خواهد کرد. تمامي مؤسسات اعتباري کشور مکلفند برنامههاي اجرائي براي صدور گواهينامههاي امضاي ديجيتال، تطبيق و ثبت نام سامانهها و درج اطلاعات مربوط به مشتريان و کارکنان خود را مطابق با زمانبندي بانک مرکزي به اجرا درآورند. بانک مرکزي همچنين بايد هر شش ماه يك بار گزارش عملکرد اين مجموعه را به شوراي پول و اعتبار ارايه کند.